

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۴۳۴ - ق مورخ ۱۳۶۴/۴/۱۹ لایحه تشکیل دادگاههای حقوقی یک و دوم مصوب ۱۳۶۴/۴/۱۶ مجلس شورای اسلامی در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح و بررسی شد و نظر شورای نگهبان به شرح ذیل اعلام میگردد:

- ۱ - اطلاق مفهوم تبصره ماده ۲ که قاضی را از صدور حکم قبل از این تاریخ روز ممنوع مینماید در موردی که قاضی مجتهد جامع الشرایط شرعی نیست.
- ۲ - مستفاد از ماده ۵ و بند ۸ ماده ۷ تأیید قانون روابط موجر و مستاجر مصوب ۱۳۵۶ مجلس ظ غوثی است و با توجه به اینکه مبنای آن قانون و ضوابط آن با موازین شرعی مغایرت دارد و ماده و بندهای مرقوم نیز از این لحاظ با موازین شرعی مغایر است. لازم به تذکر است که با توجه به تاکیدات مکرر حضرت امام مدظله که قوانین خلاف شریعت در جمهوری اسلامی ملغی است و با اعلام رسمی شورای نگهبان در این باره شرعی نبودن قوانین مغایر با تحریر الوسیله و توضیح المسائل و با توجه به اینکه نمایندگان محترم نیز در بررسی و تصویب لوایح و طرحها مطابق آنها و با احکام شرع انور و قانون اساسی ملاحظه میفرمایند مقتضی است اگر در لوایح و طرحها قوانین دوره ظ غوث بطور ضمنی تأیید میگردد کل مواد آن قوانین از سوی تقدیم کننده لایحه یا طرح قبل از تقدیم به مجلس شورای اسلامی بررسی شود و سپس در موقع طرح در مجلس محترم نیز کل مواد آن قوانین بر همین اساس مورد بررسی و شور قرار گیرد تا هم مفاد آن قوانین دفع و هم قوانین صحیح شرعی به جای آنها برقرار شود در غیر این صورت با ایدوا ما برای هر مورد قوانین جدید به تصویب برسد.
- ۳ - در مورد حکوم علیه غایب که طبق مفهوم ماده ۱۰ پس از مدت یک ماه حق اعتراض نخواهد داشت مقید شود به صورتی که بدون عذر موجه اعتراض نکند و از سکوت و عدم اعتراض اوراقایت او به حکم استفاده شود و الا شرعی نمیشود.
- ۴ - در ماده ۱۲ بر بندهای مذکور موردی را که ثابت شود قاضی فاقد تمام مایه

- بعضی شرایط قضا بوده است اما فرمایند باید چ بنحوی که نسبت به این مورد نیز تصمیمی با صلاح شود.
- ۵ - در بند ۳ و ۵ ماده ۱۳ و تبصره آن ارجاع رسیدگی به دادگاهها درکننده قرار با عدم عدول قاضی از نظر خود شرعا موجه نیست.
- ۶ - اطلاق ماده ۱۴ در موردی که قاضی مجتهد جامع الشرایط باشد شرعی نیست اصولا دخالت دادن متداعیین در انشاء حکم به ترتیبی که مقرر شده مبنای شرعی ندارد و در قطعیت حکم نیز با بد رعایت ماده ۱۲ قید شود.
- ۷ - ماده ۱۵ به ترتیبی که در این ماده مقرر شده از لحاظ اینکه جوهر مساوی دادرسی و رفع تخاصم و احقاق حقوق را بیش از خدمتعارف طولانی مینماید موجب نقض غرض شارع مقدس از احکام قضا میباید و شرعی نیست.
- ۸ - ماده ۱۶ نظریه مغایرتی که ماده ۱۴۴ و ۱۴۶ دادرسی اختصاری بسا موازین شرعی دارد و همچنین نظریه اینکه موقوف نمودن سماع دعوی بر پرداخت وجهی بعنوان هزینه دادرسی از آن استفاده میشود به تاخیر کثرت فقها نرسید ولی دریافت جعل به تفصیلی که در تحریر الوسیله مرقوم است اشکال ندارد.
- ۹ - ماده ۱۷ از این لحاظ که شرعا در تجدید نظر نصاب معتبر نیست بسا موازین شرعی مغایر است.

دبیر شورای نگهبان

لطف الله صافی

لطف الله